

דימוי

● כתביעות לספרות, אמנות, ביקורת ותרבות יהודית

גיליון 26 - על כתב ועל פה (א)
חורף תשס"ו

מכללת
רוברט מ' ברן

בית מורשה בירושלים

יואב אלשטיין, אבידב ליפסקר ורלה קושלבסקי (עורכים),
אנציקלופדיה של הסיפור היהודי: סיפור עוקב סיפור, הוצאת
אוניברסיטת בר אילן, רמת גן, 373 עמ'

בעבודתו רבת-השנים בחקר הסיפור היהודי ניסה יואב אלשטיין לארגן בצורה מסודרת יותר את מחקר הפולקלור היהודי, שהיו לו עד עתה ענפים רבים אך לא עמדה במרכזם שיטה מדעית סדורה לארגון החומר. תימטולוגיה היא הכינוי שהוענק לשיטה מדעית זו. מאוחר יותר הצטרפו לאלשטיין מחקריהם של אבידב ליפסקר ושל רלה קושלבסקי, ועתה, בצירוף תלמידים צעירים יותר, הועמד לבסוף הכרך הראשון בסדרה זו, שגודלה הסופי לא ניתן עתה לשיעור. רק כדי לסבר את האוזן: כרך ראשון זה מכיל למעשה רק תשעה

ערכים מתוך כחמש-מאות שזוהו על ידי העורכים!
ערך שכזה, המובא בכרך שלפנינו, הוא, לשם דוגמה: "ר'
יהושע בן לוי ומלאך המוות". המחקר המוצג בספר סביב
ערך זה - כפי שנעשה בשאר הערכים - מחולק לשמונה
סעיפים, שעם קריאתם מקבל הקורא מידע על נוסחאות
הסיפור השונות במהלך גלגוליהן בספרות היהודית, מה הם
היסודות המשותפים לכל הנוסחאות, מה מייחד גירסאות אלו
מאחרות, וכיצד השתלשלו נוסחאות הסיפור ממקום למקום
ומתקופה לתקופה.

חציו הראשון של הספר הוא מעין הקדמה מתודית לסדרה
כולה. מוסברים בו באופן בהיר המונחים המשמשים את
מחברי הערכים ותפיסתם המתודית של מייסדי השיטה.